

UCHWAŁA NR I/23/24
RADY GMINY SZCZAWIN KOŚCIELNY

z dnia 07 maja 2024 roku

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024 - 2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.) Rada Gminy Szczawin Kościelny uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024 - 2027 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała nr XXVIII/155/21 Rady Gminy Szczawin Kościelny z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szczawin Kościelny.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Małgorzata Przewłocka

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE SZCZAWIN
KOŚCIELNY NA LATA 2024-2027**

Spis treści

WSTĘP	3
PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU	4
PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE	7
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY	10
Dane demograficzne	10
Analiza danych instytucjonalnych	12
Diagnoza zjawiska przemocy domowej - wyniki badań ankietowych.....	24
PODSUMOWANIE.....	28
ANALIZA SWOT	31
ADRESACI PROGRAMU.....	33
REALIZATORZY PROGRAMU	33
CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	34
Harmonogram realizacji zadań Programu	37
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	49
MONITORING I EWALUACJA.....	49
BIBLIOGRAFIA	50
Spis publikacji.....	50
Źródła internetowe.....	50
Spis tabel.....	50

WSTĘP

Z ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie, zrealizowanej w 2019 roku dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, iż według Polaków przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. (...) Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to w jej przypadku jako zjawisko co najmniej częste postrzegają ją 24% ankietowanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące 15%. Badanie pokazało, że ok. 85 % - 90 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy¹.

Określenie rzeczywistego rozmiaru zjawiska wciąż pozostaje kwestią niezwykle trudną do zrealizowania. Z uwagi na specyfikę tego społecznego problemu, wiele spośród czynów przemocowych pozostaje bowiem nie ujawnionych i znanych jedynie osobom, które w samotności doświadczają ich poważnych konsekwencji. Przyznanie się osoby doznającej przemocy do dramatów rozgrywających się w domu rodzinnym, mimo doświadczanego cierpienia, pozostaje niejednokrotnie ponad jej siły, co jednocześnie powoduje, iż osoba stosująca przemoc pozostaje bezkarna i utwierdza się w przekonaniu, że członkowie rodziny milcząc i nie reagując, dają przyzwolenie na powtarzanie agresywnych zachowań. Konsekwencją tego jest fakt, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne. By przeciwdziałanie przemocy domowej było efektywne i skuteczne, konieczne jest prowadzenie kompleksowych działań przez poszczególne podmioty zaangażowane w proces przeciwdziałania przemocy, a jednocześnie niezbędne jest ich stałe koordynowanie za pomocą odpowiednich „narzędzi”, którymi można nazwać gminne, powiatowe i wojewódzkie programy przeciwdziałania przemocy domowej.

¹ Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Raport Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, Warszawa 2019

PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024-2027 został opracowany w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc domową. Program zakłada realizację kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę osób doznających przemocy domowej, jak również edukowanie osób stosujących przemoc domową, korygowanie ich postaw i zachowań. Przewiduje również edukację społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz działalność informacyjną na temat miejsc i form możliwej pomocy dla osób dotkniętych tym problemem lub będących świadkami przemocy domowej.

Program kierowany jest do osób zagrożonych przemocą domową, osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz społeczności lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024-2027 realizowany będzie m.in. w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r,
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE

W potocznym przekonaniu przemoc w rodzinie kojarzy się głównie z fizycznymi przejawami znęcania się, a więc takimi, które pozostawiają wyraźne ślady w postaci siniaków, złamań i innych uszkodzeń ciała. Tymczasem przemoc obejmuje całe spektrum zachowań w postaci krzywdzenia emocjonalnego, seksualnego, wykorzystywania finansowego, zaniedbania, ograniczania wolności, gróźb, zastraszania, utrudniania kontaktów z rodziną czy instytucjami pomocy itp., a których celem jest zdominowanie i całkowite podporządkowanie sobie ofiary przez sprawcę. Przemoc w rodzinie rzadko jest tylko incydentem, zazwyczaj mechanizmy przemocy oparte są na procesach budowanych w dłuższym okresie czasu (...). Doznawanie przemocy niesie za sobą szereg niekorzystnych skutków dla osoby krzywdzonej, całej rodziny czy społeczeństwa. Jest więc poważnym problemem społecznym, który domaga się wypracowania skutecznych metod zapobiegania i zwalczania tego zjawiska².

W świetle przepisu art. 2 ust. 1 o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domową należy rozumieć jako: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków, finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

² Pod red. Witkowska Paleń. A, Przemoc w rodzinie. Pomoc, interwencja, wsparcie społeczne, Tychy 2016

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego,
- wobec których stosowana jest przemoc domowa³.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- Jest intencjonalna - czyli jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- Siły są nierównomierne - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. „Ofiara” jest słabsza a sprawca silniejszy.
- Narusza prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

- Powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony⁴.

Rodzaje przemocy:

- fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej,
- psychiczna - naruszenie godności osobistej,
- seksualna - naruszenie intymności,
- ekonomiczna - naruszenie własności,
- zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Wszystkie powyższe formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają, a każda z nich powoduje określone szkody na zdrowiu fizycznym oraz psychicznym, wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób, które ich doznają. Stosowanie przemocy prowadzi w konsekwencji do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji oraz chorób związanych ze stresem. Szczególnie drastyczne skutki zauważa się u dzieci, gdyż krzywdzenie może zaburzyć ich funkcjonowanie we wszystkich dziedzinach życia.

Należy pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy domowej. Do przemocy dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji (wzajemnego oddziaływania na siebie) różnych czynników: społecznych, kulturowych i psychologicznych. Można mówić o elementach ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy domowej, ale nie można stwierdzić, że są jej przyczyną.

⁴ Opracowanie na podstawie danych oficjalnej strony „Niebieska Linia”

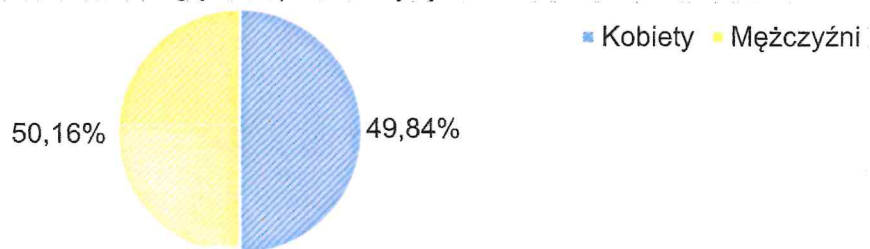
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY

Dane demograficzne

Gmina Szczawin Kościelny położona jest w zachodniej części Województwa Mazowieckiego w odległości 110 kilometrów od Warszawy oraz 20 kilometrów od rzeki Wisły, w powiecie gostyńskim.

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina Szczawin Kościelny liczyła 4 673 mieszkańców; z czego 49,84% stanowią kobiety (2 329), a 50,16% mężczyźni (2 344). Współczynnik feminizacji dla Gminy Szczawin Kościelny wynosił 99 (na 100 mężczyzn przypadło 99 kobiet).

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na płeć – statystyki GUS na koniec 2022 roku

Gminę Szczawin Kościelny charakteryzuje ujemny przyrost naturalny, który na koniec 2022 roku wyniósł -29. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -6,20 na 1000 mieszkańców. 2022 roku urodziło się 35 dzieci, w tym 40,0% dziewczynek i 60,0% chłopców. W tym samym czasie odnotowano 64 zgonów, co odpowiada 13,68 zgonom na 1 000 mieszkańców.

W 2022 roku zarejestrowano 23 zameldowania w ruchu wewnętrznym oraz 34 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wyniosło dla Gminy Szczawin Kościelny -11. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Dane statystyczne na koniec roku 2022 wskazują, że 59,70% mieszkańców z terenu Gminy Szczawin Kościelny jest w wieku produkcyjnym, 17,90% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 22,40% w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2022, w Gminie Szczawin Kościelny pracowały 1 804 osoby w gospodarce narodowej, w tym: 767 kobiet oraz 1 037 mężczyzn. W 2022 roku na terenie Gminy Szczawin Kościelny na 1 000 mieszkańców pracowało około 386 osób.

Zgodnie z danymi GUS, w 2022 roku w Gminie Szczawin Kościelny zarejestrowanych było 247 osób bezrobotnych, w tym: 139 kobiet oraz 108 mężczyzn⁵.

⁵ Bank Danych Lokalnych (GUS) - dane dla Gminy Szczawin Kościelny

Analiza danych instytucjonalnych

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W SZCZAWINIE KOŚCIELNYM

Z danych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynika, iż na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 1. Osoby korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające ze świadczeń GOPS świadczeń	rok 2020	110
	rok 2021	107
	rok 2022	150
liczba osób w rodzinach	rok 2020	253
	rok 2021	234
	rok 2022	278
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów wszelkich uzależnień	rok 2020	1
	rok 2021	0
	rok 2022	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szczawinie Kościelnym

Na przestrzeni lat 2021-2022 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy wynosiła 1.

Tabela 2. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej

Rok	Liczba rodzin
rok 2020	1
rok 2021	1
rok 2022	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szczawinie Kościelnym

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Tabela 3. Procedura "Niebieskie Karty"

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”	Rok	Liczba
wpłynęło ogółem:	rok 2020	4
	rok 2021	1
	rok 2022	8
wpłynęło z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
wpłynęło z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
wpłynęło z Placówek Służby Zdrowia	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
wpłynęło z policji	rok 2020	4
	rok 2021	1
	rok 2022	8
wpłynęło z placówek oświatowych	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
wpłynęło z innego ośrodka pomocy społecznej	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szczawinie Kościelnym

Analizując dane przekazane przez GOPS w Szczawinie Kościelnym można zauważyć, iż na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2020-2022:

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego:

- rok 2020: 3 posiedzenia,
- rok 2021: 4 posiedzenia,
- rok 2022: 6 posiedzeń.

Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2020: 4 grupy,
- rok 2021: 1 grupa,
- rok 2022: 6 grup.

Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2020: 25 posiedzeń,
- rok 2021: 15 posiedzeń,
- rok 2022: 20 posiedzeń.

Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2020: 6 rodzin,
- rok 2021: 3 rodziny,
- rok 2022: 9 rodzin.

Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych (ogółem):

- rok 2020: 20 osób,
- rok 2021: 13 osób,
- rok 2022: 16 osób.

Liczba kobiet objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2020: 7 kobiet,
- rok 2021: 5 kobiet,
- rok 2022: 5 kobiet.

Liczba mężczyzn objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2020: 7 mężczyzn,
- rok 2021: 5 mężczyzn,
- rok 2022: 5 mężczyzn.

Liczba dzieci objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2020: 6 dzieci,
- rok 2021: 3 dzieci,
- rok 2022: 6 dzieci.

Na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w danym roku. Ponadto, w 2020 roku liczba zakończonych procedur była najwyższa na przestrzeni ostatnich badanych trzech lat.

Procedura „Niebieskie Karty” w latach 2020-2022:

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę:

- rok 2020: 4 formularze,
- rok 2021: 1 formularz,
- rok 2022: 8 formularzy.

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-C”:

- rok 2020: 4 formularze,
- rok 2021: 1 formularz,
- rok 2022: 5 formularzy.

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-D”:

- rok 2020: 3 formularze,
- rok 2021: 1 formularz,
- rok 2022: 3 formularze.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2020: 6 rodzin,
- rok 2021: 3 rodziny,
- rok 2022: 9 rodzin.

Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w danym roku:

- rok 2020: 4 rodziny,
- rok 2021: 1 rodzina,
- rok 2022: 8 rodzin.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ogółem:

- rok 2020: 4 zakończone procedury,
- rok 2021: 2 zakończone procedury,
- rok 2022: 2 zakończone procedury.

W 2022 roku odnotowano największą liczbę osób dotkniętych przemocą domową. Na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu.

Tabela 4. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	4	2	8
kobiety	4	1	4
mężczyźni	0	0	4
nieletni	0	1	0
liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	4	1	8
kobiety	0	0	1
mężczyźni	4	1	7
nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	1	1	5
kobiety	0	0	0
mężczyźni	1	1	5
nieletni	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szczawinie Kościelnym

Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej i które otrzymały pomoc zmierzającą do wyeliminowania niepożądanych zjawisk przemocowych:

Rok 2020: ogółem 6 rodzin

- prawną i socjalną – 6 rodzin.

Rok 2021: ogółem 3 rodziny

- prawną i socjalną – 3 rodziny.

Rok 2022: ogółem 9 rodzin

- prawną i socjalną – 9 rodzin.

Tabela 5. Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej ze względu na doświadczaną formę przemocy zdefiniowaną w Kodeksie Karnym

Rodzaje przemocy	Rok	Liczba rodzin
przemoc fizyczna (art. 217 k.k./art. 157 § 1 i 2 k.k.)	rok 2020	4
	rok 2021	3
	rok 2022	6
przemoc psychiczna (art. 207 k.k./art. 190 k.k./art. 190a k.k./art. 191 k.k.)	rok 2020	3
	rok 2021	3
	rok 2022	4
przemoc seksualna (art. 197 k.k./art. 200 k.k./art. 201 k.k./ art. 202 § 2 k.k.)	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
przemoc ekonomiczna (art. 278 k.k./art. 288 k.k./art. 209 k.k.)	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
zaniedbywanie (art. 210 k.k./art. 160 § 2 k.k.)	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
inne (art. 211 k.k./art. 193 k.k./art. 189 k.k.)	rok 2020	1
	rok 2021	3
	rok 2022	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szczawinie Kościelnym

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Dane z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż na przestrzeni lat 2020-2022 nieco wzrosła liczba wniosków o leczenie odwykowe.

Tabela 6. Działalność GKRPA

Działania GKRPA	Rok	Liczba
posiedzenia GKRPA (ogółem)	rok 2020	12
	rok 2021	12
	rok 2022	12

przeprowadzone rozmowy motywujące	rok 2020	12
	rok 2021	20
	rok 2022	14
kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	rok 2020	9
	rok 2021	0
	rok 2022	5
wnioski o leczenie odwykowe	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	1
zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	1
wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	1
postanowienia w sprawie wydania opinii na sprzedaż napojów alkoholowych	rok 2020	0
	rok 2021	1
	rok 2022	2
szkolenia, w których uczestniczyli członkowie komisji	rok 2020	0
	rok 2021	1
	rok 2022	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA

GMINNY PUNKT KONSULTACYJNY W SZCZAWINIE KOŚCIELNYM

Do zadań Gminnego Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych, profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy. Na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Punktu Konsultacyjnego

Gminny Punkt Konsultacyjny	Rok	Liczba
liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu	rok 2020	0
	rok 2021	20
	rok 2022	27

rodziny z problemem alkoholowym	rok 2020	0
	rok 2021	10
	rok 2022	14

POSTERUNEK POLICJI W PACYNIE

Z danych przedstawionych przez Policję wynika, iż najczęściej dochodzi do interwencji z powodu prowadzenia pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości oraz prowadzenia pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu.

Tabela 8. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu

Interwencje	Rok	Liczba interwencji
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	rok 2020	13
	rok 2021	7
	rok 2022	10
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	rok 2020	10
	rok 2021	12
	rok 2022	8
zakłócanie porządku publicznego	rok 2020	4
	rok 2021	7
	rok 2022	6
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	1
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	rok 2020	4
	rok 2021	7
	rok 2022	5
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	rok 2020	0
	rok 2021	0
	rok 2022	0

Najczęstszym przestępstwem na terenie Gminy Szczawin Kościelny było fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną, a kolejno kradzież mienia oraz kradzież z włamaniem.

Tabela 9. Przestępstwa na terenie gminy

Przestępstwa na terenie gminy	Rok	Liczba przestępstw
kradzież z włamaniem	rok 2020	5
	rok 2021	1
	rok 2022	9
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	rok 2020	8
	rok 2021	7
	rok 2022	8
pobicie	rok 2020	0
	rok 2021	1
	rok 2022	0
uszkodzenie mienia	rok 2020	5
	rok 2021	4
	rok 2022	3
kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	rok 2020	1
	rok 2021	0
	rok 2022	0
kradzież mienia	rok 2020	6
	rok 2021	7
	rok 2022	8
inne	rok 2020	12
	rok 2021	19
	rok 2022	13

Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych postępowań:

rok 2020 np.:

- znęcanie się nad rodziną – 8
- groźba karalna – 3
- uchylanie się od płacenia alimentów – 8

rok 2021 np.:

- znęcanie się nad rodziną – 7
- groźba karalna – 5
- uchylanie się od płacenia alimentów – 9

rok 2022 np.:

- znęcanie się nad rodziną – 8
- groźba karalna – 2
- uchylanie się od płacenia alimentów – 5

Statystyki Policji wskazują, że osobami doznającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety, a mężczyźni są najczęściej osobami stosującymi przemoc. Na przestrzeni lat 2020-2022 wzrosła liczba osób doznających przemocy domowej, jak również liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu.

Tabela 10. Liczba interwencji związanych z przemocą domową

Liczba interwencji związanych z przemocą	2020 rok	2021 rok	2022 rok
liczba osób doznających przemocy domowej:	10	15	21
kobiety	10	15	19
mężczyźni	0	0	2
nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową:	10	15	16
kobiety	0	1	1
mężczyźni	10	14	15
nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	8	12	14
kobiety	0	0	0
mężczyźni	8	12	14
nieletni	0	0	0
liczba dzieci obecnych podczas interwencji	6	4	7

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2020 - wszczęcie 4 procedur NK,
- rok 2021 - wszczęcie 1 procedury NK,
- rok 2022 - wszczęcie 8 procedur NK.

Diagnoza zjawiska przemocy domowej - wyniki badań ankietowych

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców Gminy Szczawin Kościelny

Grupa badawcza: 104 osoby

- Zdecydowana większość respondentów przemoc domową postrzega jako przemoc fizyczną tj. bicie, szarpanie, popychanie (88,46%) oraz przemoc psychiczną, czyli wyzwiska, poniżanie czy krzyki (65,38%).
- W opinii zdecydowanej większości badanych (62,50%) nie ma żadnych sytuacji, które mogą dopuszczać bądź usprawiedliwiać stosowanie przemocy.
- Według 39,42% ankietowanych najczęstszym powodem stosowania przemocy jest uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.
- Zdecydowana większość ankietowanych nie popiera stosowania kar cielesnych wobec dzieci. Niemniej jednak 18,27% ankietowanych uważa je za dopuszczalne, w szczególności kiedy inne metody wychowawcze zawodzą. Ponadto 40,38% dopuszcza danie tzw. „klapsa” dziecku, które doprowadziło do niebezpiecznej dla siebie sytuacji.
- W opinii respondentów osobą doznającą przemocy jest najczęściej kobieta oraz dziecko, a osobą stosującą przemoc jest najczęściej mężczyzna.
- 15,38% badanych mieszkańców przyznało, że doświadczyło przemocy.
- Łącznie 39,42% respondentów zna rodziny, w których stosowana jest przemoc domowa.
- 47,12% respondentów zna przynajmniej jedną instytucję działającą w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 29,81% respondentów uważa, iż ofiary przemocy domowej na terenie gminy mogą liczyć na pomoc lokalnych instytucji. Przeciwnie zdanie wyraziło 10,58%, a pozostałe 59,62% nie wiedziało jak ustosunkować się do tej kwestii.
- 12,50% ankietowanych mieszkańców jest zdania, iż na terenie Gminy Szczawin Kościelny sytuacji związanych z przemocą domową jest coraz więcej. Przeciwnie zdanie w tym temacie wyraziło 2,88% respondentów.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczawinie Kościelnym

Grupa badawcza: 3 osoby

- Wśród czynników ułatwiających pracę GOPS na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej pracownicy GOPS wskazali przede wszystkim na znajomość przez osoby doświadczające przemocy domowej miejsc i osób, w których mogą uzyskać pomoc. Jako atut wskazali również na wysoką świadomość mieszkańców gminy dotyczącą zjawiska przemocy domowej, prowadzenie grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową oraz prowadzenie punktu konsultacyjnego.
- Pracownicy świadczący pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc domową posiadają wysokie kwalifikacje i kompetencje.
- Pracownicy GOPS najczęściej jako zasoby podnoszące skuteczność pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej wymieniali przede wszystkim znajomość osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej z poszczególnych instytucji w gminie oraz stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, jak również zatrudnienie asystenta rodziny.
- Według pracowników GOPS najczęściej w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej podejmowana jest współpraca z Komisariatami Policji oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Wśród czynników środowiskowych najbardziej wpływających na brak skuteczności działań na rzecz ograniczania przemocy domowej pracownicy GOPS wskazali na niski poziom wiedzy społeczeństwa na temat przemocy (np. o przemocy można mówić wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele) oraz brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy domowej (nie należy wtrącać się w prywatne sprawy rodziny).
- Wśród najistotniejszych ograniczeń w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej pracownicy GOPS wskazywali najczęściej na brak możliwości ukończenia treningu kompetencji wychowawczych dla rodziców na terenie gminy, a kolejno na brak grup wsparcia

dla osób doznających przemocy domowej oraz na niedostateczną ofertę pomocy specjalistycznej.

- Skuteczność podejmowanych przez instytucje pomocowe działań często ograniczana jest przez zaprzeczanie występującemu problemowi w rodzinie (ukrywanie problemu), a kolejno przez strach przed osobą stosującą przemoc domową, brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy domowej, brak wiedzy osób doznających przemocy na temat instytucji pomocowych oraz poczucie wstydu, gdy ktoś się dowie.
- Wśród czynników ograniczających skuteczność działań ze strony osób stosujących przemoc domową pracownicy GOPS wskazali przede wszystkim na uzależnienie od alkoholu oraz inne uzależnienia oraz na brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc domową, a kolejno przez zaprzeczanie stosowaniu przemocy oraz brak lub niską motywację osoby stosującej przemoc do zmiany swojego postępowania.
- Zdaniem pracowników GOPS działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej często są ograniczone ze względu na przejmowanie przez nich odpowiedzialności za procedurę „Niebieskie Karty” w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, a także nadmierne obciążanie obowiązkami pracownika socjalnego w ramach współpracy grup diagnostyczno-pomocowych.
- Wśród priorytetowych działań na rzecz ograniczania problemu przemocy domowej pracownicy GOPS wskazali na zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne, udzielanie kompleksowego wsparcia oraz szkolenia pracowników.
- Zdecydowana większość pracowników GOPS stwierdziła, iż warto byłoby zawrzeć koalicję między organizacjami pozarządowymi a instytucjami ds. przeciwdziałania przemocy.
- Pracownicy GOPS najlepiej ocenili współpracę z Policją, GKRPA, Prokuraturą oraz Sądem Rodzinnym.
- 33,33% pracowników socjalnych ocenia swój poziom wiedzy nt. zjawiska przemocy domowej jako raczej wysoki, 33,33% jako bardzo wysoki i tyle samo nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi.

- 66,67% pracowników GOPS przyznało, iż zna procedurę Niebieskie Karty w bardzo dobrym stopniu, a 33,33% w stopniu dobrym.
- 66,67% pracowników GOPS zaprzeczyło by mieli zapewnioną superwizję.
- Według 66,67% w wyniku pandemii na terenie gminy nie nasilił się problem przemocy domowej.
- 100,00% pracowników GOPS przyznało, iż w ubiegłym roku brało udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Wszyscy badani potwierdzili chęć uczestnictwa w szkoleniach o temacie przemocy domowej, a wśród zagadnień, które ich zdaniem powinny obejmować planowane szkolenia znalazły się przede wszystkim: procedury interwencyjne, etapy pracy z osobami doznającymi/stosującymi przemoc, współpraca z instytucjami publicznymi w ramach przeciwdziałania przemocy, rozwiązywanie problemów/konfliktów oraz skuteczne rozmowy.

PODSUMOWANIE

Analizując dane, przekazane przez Zespół Interdyscyplinarny dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2020-2022, należy wnioskować, iż problemem przemocy domowej dotkniętych jest średnio około 6 rodzin rocznie. Są to oczywiście przypadki ujawnione, znajdujące się w rejestrach „Niebieskie Karty”, do których należy doliczyć przypadki nieujawnione. W tym względzie należy posługiwać się już szacunkami wynikającymi z innych źródeł, w tym wynikami badań ankietowych.

Z analizy danych pozyskanych w trakcie badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Szczawin Kościelny, gdzie próba badawcza liczyła 104 osoby wynika, iż łącznie 39,42% (41 osób) respondentów zna przynajmniej jedną rodzinę dotkniętą problemem przemocy. Ponadto, 15,38% (16 osób) badanych zadeklarowało, że osobiście doświadczyło przemocy. Idąc dalej, 18,27% było zdania, że można skarcić dziecko cieleśnie, jeżeli inne metody zawodzą, a 40,38% dopuszcza danie tzw. „klapsa” dziecku, które doprowadziło do niebezpiecznej dla siebie sytuacji.

W przypadku problemu przemocy domowej z dużym prawdopodobieństwem oczekiwać można zniekształceń płynących z niechęci do ujawniania informacji o życiu prywatnym (pytania o obecność przemocy we własnych rodzinach), czy nieznamości funkcjonowania innych rodzin lub niechęci przekazywania takich informacji (pytania o obecność przemocy w innych rodzinach).

Należy również zaznaczyć, iż ankietowani biorący udział w badaniach, zapytani o znajomość rodzin/osób doświadczających przemocy, w ramach udzielonych odpowiedzi mogli mieć na uwadze te same przypadki dotknięte problemem przemocy domowej.

Podsumowując, badania ankietowe przeprowadzone wśród reprezentatywnej próby mieszkańców Gminy Szczawin Kościelny stanowią potencjalnie najbardziej interesujące źródło informacji o problemie przemocy. Z jednej strony, dają możliwość szerokiego odzwierciedlenia indywidualnych doświadczeń i znajomość zachowań innych ludzi; z drugiej zaś, wypowiedzi badanych filtrowane są przez szereg czynników, ujawniając jedynie część badanej rzeczywistości.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy domowej często nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony osób stosujących przemoc, długich i zawiłych procedur prawnych lub też z powodu braku wiary w skuteczność działań pomocowych realizowanych przez instytucje z terenu gminy.

Podobnie jest w przypadku świadków przemocy, którzy z podobnych powodów nie decydują się na zgłoszenie zaobserwowanych aktów przemocy do odpowiednich instytucji. Prezentowane postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej często są wynikiem panujących w społeczeństwie stereotypów. Dlatego też zalecane działania powinny skupiać się na zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie problematyki przemocy domowej, poprzez organizację różnego rodzaju spotkań informacyjnych oraz kampanii profilaktycznych.

Tabela 11. Przemoc domowa - wnioski i rekomendacje.

Przemoc domowa	
WNIOSKI	REKOMENDACJE
Przemoc domowa jest problemem bardzo złożonym i niezwykle trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy domowej nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony osoby stosującej przemoc, długich i zawiłych procedur prawnych.	Należy mieć na względzie, że oficjalne statystyki nie odzwierciedlają w pełni skali i charakteru problemu przemocy domowej, dlatego, w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy i ochrony osób dotkniętych przemocą należy systematycznie diagnozować problem w środowisku lokalnym.
W świadomości społecznej dość powszechnym jest posługiwanie się stereotypami, utartymi szablonami związanymi z pojęciem przemocy. Pomimo poparcia społecznego dla konieczności reagowania na przemoc, deklaracje badanych często nie znajdują	Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat konieczności reagowania na przemoc domową. Należy upowszechniać wśród mieszkańców znaczenie roli świadka przemocy

<p>potwierdzenia w ich zachowaniach. Wynika to najczęściej z przekonania, że nie należy się wtrącać w cudze sprawy rodzinne.</p>	<p>domowej oraz form i sposobów postępowania w sytuacji zaobserwowania aktów przemocy.</p>
<p>Z badań wynika, że w świadomości mieszkańców pomoc w sytuacji występowania przemocy świadczą przede wszystkim dwa podmioty: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Policja. Niski jest poziom wiedzy na temat pozostałych instytucji działających na terenie gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p>	<p>Należy rozpowszechniać informacje nt. instytucji i organizacji świadczących pomoc rodzinom i osobom dotkniętym problemem przemocy domowej, a także możliwościach wsparcia znajdującego się w ich ofercie. Ze względu na kluczową rolę Zespołu Interdyscyplinarnego należy informować społeczność lokalną o jego kompetencjach oraz zakresie działania.</p>
<p>Badania pokazują na niejednoznaczne podejście mieszkańców do stosowania kar cielesnych wobec dzieci - zdecydowana większość uczestników badania jest przeciwna takim metodom wychowawczym. Niemniej jednak 18,27% badanych mieszkańców uważa, że rodzic może uderzyć dziecko, szczególnie jeśli inne metody zawodzą.</p>	<p>Rekomenduje się podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców służących podniesieniu ich wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci oraz wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych (np. komunikacja z dzieckiem, rozwiązywanie konfliktów). Warto także podejmować działania informacyjno-edukacyjne służące ochronie dzieci przed przemocą domową (np. włączanie się w kampanie ogólnopolskie, organizacja lokalnych kampanii, happeningów).</p>

ANALIZA SWOT

W celu uzyskania pełnego obrazu systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Szczawin Kościelny, dokonano określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą się pojawić w trakcie realizacji zadań związanych z pomocą osobom dotkniętym problemem przemocy domowej.

Tabela 12. Analiza SWOT

Mocne strony
<ul style="list-style-type: none">• Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS).• Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI).• Praca Asystenta Rodziny.• Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA).• Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.• Znajomość osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej z poszczególnych instytucji w gminie.• Wysoki poziom wiedzy i kompetencji pracowników GOPS zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.• Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.• Sprawna współpraca GOPS z innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Dużo obowiązków związanych z przejęciem odpowiedzialności za procedurę „Niebieskie Karty” w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.• Brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.• Niedostateczna oferta pomocy specjalistycznej.• Brak możliwości ukończenia treningu kompetencji wychowawczych dla rodziców na terenie gminy.• Niski poziom wiedzy społeczeństwa na temat przemocy domowej

(np. o przemoc można mówić wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele).

- Brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy domowej (nie należy wtrącać się w prywatne sprawy rodziny).
- Zaprzeczanie występującemu problemowi w rodzinie (ukrywanie problemu) ze strony osób doświadczających przemocy, strach przed osobą stosującą przemoc, brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy domowej oraz brak wiedzy osób doznających przemocy domowej na temat instytucji pomocowych.
- Alkoholizm oraz inne uzależnienia, bądź też brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc, brak lub niska motywacja sprawcy przemocy do zmiany swojego postępowania oraz zaprzeczanie stosowaniu przemocy.

Szanse

- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne.
- Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach.
- Prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin.
- Propagowanie pozytywnych wzorców rodzinnych, w tym wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.
- Zacieśnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy.
- Obowiązkowy udział w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Zagrożenia

- Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych.
- Problem alkoholizmu oraz innych uzależnień.
- Wypalenie zawodowe osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
- Negatywny odbiór służb społecznych.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024-2027 są:

- mieszkańcy Gminy Szczawin Kościelny,
- osoby doświadczające przemocy domowej, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne,
- osoby stosujące przemoc domową,
- świadkowie przemocy domowej,
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024-2027 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczawinie Kościelnym przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Szczawinie Kościelnym,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Placówkami służby zdrowia,
- Sądem Rejonowym w Gostyninie,
- Kuratorami,
- Prokuraturą,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Organizacjami pozarządowymi.

CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Szczawin Kościelny oraz udzielanie wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy. Na podstawie szczegółowej diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Szczawin Kościelny zdefiniowano cele strategiczne oraz operacyjne wraz z kierunkami działań. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu operacyjnego wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji, proponowane wskaźniki oraz prognozy zmian wynikające z ich realizacji.

CEL STRATEGICZNY 1 - Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej
1.1 Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy oraz wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej
KIERUNKI DZIAŁANIA: 1.1.1 Prowadzenie kompleksowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno-pomocowe powołane do realizacji procedury „Niebieskie Karty”; 1.1.2 Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową; 1.1.3 Zapewnienie osobom dotkniętym lub zagrożonym przemocą domową pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego; 1.1.4 Podejmowanie działań mających na celu tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami przemocy domowej; 1.1.5 Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; 1.1.6 Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą domową.
1.2 Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
KIERUNKI DZIAŁANIA: 1.2.1 Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, realizacja procedury „Niebieskie Karty”;

<p>1.2.2 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób stosujących przemoc;</p> <p>1.2.3 Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;</p> <p>1.2.4 Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc domową nadużywających alkoholu, motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego.</p>
<p>1.3 Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej, podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług.</p>
<p>KIERUNKI DZIAŁANIA:</p> <p>1.3.1 Zapewnienie dostępu do kursów i szkoleń pracownikom służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;</p> <p>1.3.2 Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy, w celu dostosowania poszczególnych działań do skali zjawiska.</p>
<p>PROGNOZOWANE ZMIANY:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy. • Zwiększenie skuteczności wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej. • Zmniejszenie się liczby osób/rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. • Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy. • Kompleksowa realizacja zadań przez pracowników służb na rzecz przeciwdziałania przemocy.

CEL STRATEGICZNY 2 - Profilaktyka i edukacja społeczna

2.1 Zwiększenie świadomości społecznej lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- 2.1.1 Systematyczne działania informacyjne i edukacyjne podnoszące świadomość społeczną w zakresie przyczyn i skutków przemocy oraz możliwości reagowania społeczeństwa na przypadki przemocy domowej;
- 2.1.2 Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej na terenie gminy;
- 2.1.3 Działania edukacyjne mające na celu modelowanie prawidłowych funkcji rodziny, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

2.2 Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży

KIERUNKI DZIAŁANIA:

- 2.2.1 Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu umiejętności społecznych;
- 2.2.2 Systematyczne działania profilaktyczne i edukacyjne w placówkach oświatowych.

PROGNOZOWANE ZMIANY:

- Poprawa dostępu do informacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy w przypadku wystąpienia problemu przemocy domowej.
- Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy.
- Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy domowej.
- Pogłębienie wiedzy i świadomości rodziców.

Harmonogram realizacji zadań Programu

Cel strategiczny 1 - Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy domowej
1.1 Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
Kierunek działania 1.1.1: Prowadzenie kompleksowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno-pomocowe powołane do realizacji procedury „Niebieskie Karty”
Zadania: <ul style="list-style-type: none">• Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych;• Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia stosowania przemocy domowej oraz udzielanie stosownych informacji osobom zgłaszającym;• Planowanie i realizacja działań pomocowych.
Wskaźniki realizacji: <ul style="list-style-type: none">• Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego;• Liczba wszczętych procedur NK;• Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A”;• Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych;• Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych;• Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-C”;• Liczba zakończonych procedur NK.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące: ZI, GOPS, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, placówki oświatowe z terenu gminy, ośrodki zdrowia
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

<p>Kierunek działania 1.1.2:</p> <p>Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach przemocy domowej oraz monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje problem przemocy; • Występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wizyt monitorujących w związku z przemocą domową; • Liczba zawiadomień do prokuratury.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>Policja, Sąd Rejonowy, GOPS, ZI</p>
<p>Środki finansowe:</p> <p>Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 1.1.3:</p> <p>Zapewnienie osobom dotkniętym lub zagrożonym przemocą domową pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz rodzinnego; • Udzielanie wsparcia finansowego rodzinom dotkniętym przemocą domową.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy w związku z problemem przemocy domowej (poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne i rodzinne); • Liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027)</p>

<p>Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA</p>
<p>Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 1.1.4: Podejmowanie działań mających na celu tworzenie Grup Wsparcia dla osób dotkniętych problemami przemocy domowej</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja spotkań w ramach Grupy Wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, borykających się z problemami rodzinnymi, w tym problemem przemocy domowej.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych Grup Wsparcia.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027)</p>
<p>Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA</p>
<p>Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 1.1.5: Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie poradnictwa o możliwościach i formach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej oraz jednostkach udzielających pomocy; • Promowanie i prezentacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego np. podczas organizowanych imprez lokalnych tj. pikniki, festyny.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin, które zostały objęte pracą socjalną; • Liczba imprez podczas których prowadzono działania informacyjne na temat działalności ZI.

Termin realizacji:
Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), min. 1 impreza w okresie trwania Programu
Podmioty realizujące:
GOPS, ZI, GKRPA
Środki finansowe:
Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne
Kierunek działania 1.1.6:
Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą domową
Zadania:
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki; • Pomoc w uzyskaniu mieszkania osobom dotkniętym przemocą domową, które nie mają tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową.
Wskaźniki realizacji:
<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób/rodzin, którym zapewniono bezpieczne schronienie w związku z doświadczaniem przemocy domowej.
Termin realizacji:
Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej
Podmioty realizujące:
GOPS, ZI, GKRPA
Środki finansowe:
Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

1.2 Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
<p>Kierunek działania 1.2.1:</p> <p>Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, realizacja procedury „Niebieskie Karty”</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach jej stosowania oraz motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania przemocy.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-D”
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>GOPS, ZI, grupy diagnostyczno-pomocowe</p>
<p>Środki finansowe:</p> <p>Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 1.2.2:</p> <p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób stosujących przemoc</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie poradnictwa w ramach działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego oraz praca socjalna na rzecz osób stosujących przemoc domową.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających z Gminnego Punktu Konsultacyjnego.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), min. 4 dyżury w każdym miesiącu</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>GOPS, ZI, GKRPA, Gminny Punkt Konsultacyjny</p>

Srodki finansowe:

Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

Kierunek działania 1.2.3:

Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową

Zadania:

- Informowanie osób stosujących przemoc domową o podmiocie, który realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową lub program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.
- Zobowiązanie osób stosujących przemoc domową do zgłoszenia się, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skierowania, do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- Pouczanie osób stosujących przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4;
- Pouczanie osób stosujących przemoc domową, że w przypadku nieusprawiedliwionego niewykonywania przez nią obowiązków określonych w art. 4 ust. 6, w tym niedostarczenia zaświadczeń, zostanie złożone zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
- Informowanie właściwego starosty o skierowaniu osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową oraz występuje z wnioskiem o przekazanie danych dotyczących terminów realizacji tych programów;
- Zawiadamianie grupy diagnostyczno-pomocowej o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych; • Liczba osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub program psychologiczno-terapeutyczny; • Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu wykroczenia przez osoby stosujące przemoc domową.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy</p>
<p>Środki finansowe:</p> <p>Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 1.2.4:</p> <p>Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc domową nadużywających alkoholu, motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA); • Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego; • Kierowanie wniosków do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba posiedzeń GKRPA; • Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących; • Łączna liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w celu objęcia osoby podejrzewanej o stosowanie przemocy leczeniem odwykowym.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej</p>

Podmioty realizujące: GKRPA, GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

1.3 Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej, podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług

Kierunek działania 1.3.1:
Zapewnienie dostępu do kursów i szkoleń pracownikom służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej

Zadania:

- Organizacja szkoleń/warsztatów/spotkań informacyjnych dla pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej tj. pracowników socjalnych, ZI, grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki realizacji:

- Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów/spotkań informacyjnych dla pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;
- Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/warsztatach/spotkaniach.

Termin realizacji:
Min.1 szkolenie na dwa lata w okresie trwania Programu (2024-2027)

Podmioty realizujące:
GKRPA, GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy

Środki finansowe:
Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

Kierunek działania 1.3.2:
Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie gminy, w celu dostosowania poszczególnych działań do skali zjawiska

Zadania:

- Zbieranie aktualnych informacji na temat rozmiarów problemu przemocy domowej na terenie gminy oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, dane GOPS, ZI, placówek oświatowych) stanowiących podstawę planowanych działań;

<ul style="list-style-type: none"> Przygotowanie corocznych sprawozdań w zakresie przemocy domowej, monitoring i ewaluacja działań zrealizowanych w ramach Programu.
Wskaźniki realizacji: <ul style="list-style-type: none"> Liczba sporządzonych sprawozdań w zakresie przemocy domowej.
Termin realizacji: 1 sprawozdanie na rok w okresie trwania Programu (każdorocznie do końca marca)
Podmioty realizujące: ZI, GOPS, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodki zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy
Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne

Cel strategiczny 2 - Profilaktyka i edukacja społeczna
2.1 Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej
Kierunek działania 2.1.1: Systematyczne działania informacyjne i edukacyjne podnoszące świadomość społeczną w zakresie przyczyn i skutków przemocy oraz możliwości reagowania społeczeństwa na przypadki przemocy domowej
Zadania: <ul style="list-style-type: none"> Dystrybucja materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy domowej w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia); Udział w ogólnopolskich kampaniach dotyczących przemocy domowej.
Wskaźniki realizacji: <ul style="list-style-type: none"> Liczba przekazanych broszur, ulotek, plakatów; Liczba zrealizowanych ogólnopolskich kampanii edukacyjnych.
Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2024-2027) Min. 1 zestaw materiałów informacyjnych na rok Min. 1 kampania na 3 lata

<p>Podmioty realizujące: GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodki zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy</p>
<p>Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 2.1.2: Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej na terenie gminy</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zamieszczanie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy w Szczawinie Kościelnym, GOPS w Szczawinie Kościelnym; • Prowadzenie gablot informacyjnych dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy domowej w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia).
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zamieszczonych informacji na stronach internetowych UG oraz GOPS; • Liczba prowadzonych gablot informacyjnych w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia).
<p>Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2024-2027) Min.1 ogłoszenie/publikacja na 2 lata</p>
<p>Podmioty realizujące: UG, GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodki zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy</p>
<p>Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 2.1.3: Działania edukacyjne mające na celu modelowanie prawidłowych funkcji rodziny, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy</p>

<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizacja spotkań, pogadarek skierowanych przede wszystkim do rodziców, w kontekście rozpoznawania zachowań przemocowych i zastępowania ich alternatywnymi, konstruktywnymi sposobami postępowania/reagowania.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych spotkań/warsztatów.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027)</p> <p>Min. 1 działanie/spotkanie na 2 lata</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodki zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy</p>
<p>Środki finansowe:</p> <p>Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>

2.2 Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży

Kierunek działania 2.2.1:

Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu umiejętności społecznych

Zadania:

- Organizacja warsztatów rozwijających u dzieci i młodzieży umiejętność wyrażania uczuć, zachowań asertywnych, efektywnej komunikacji i skutecznego rozwiązywania problemów bez użycia przemocy oraz przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki realizacji:

- Liczba programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027)

Min.1 program/warsztat na rok w wybranej szkole/szkołach

Podmioty realizujące:

Placówki oświatowe z terenu gminy, UG, GOPS, ZI, GKRPA, Policja

<p>Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>
<p>Kierunek działania 2.2.2: Systematyczne działania profilaktyczne i edukacyjne w placówkach oświatowych</p>
<p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć, warsztatów, pogadarek w ramach szkolnego programu profilaktyki, prowadzonych przez pedagogów, psychologów i specjalistów w dziedzinie przemocy
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych zajęć/warsztatów/pogadarek przez pedagogów, psychologów i specjalistów w dziedzinie przemocy
<p>Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2027) Min. 1 pogadanka/warsztat na rok w wybranej szkole/szkołach</p>
<p>Podmioty realizujące: Placówki oświatowe z terenu gminy, UG, GOPS, ZI, GKRPA, Policja</p>
<p>Środki finansowe: Budżet Gminy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu Państwa, fundusze unijne</p>

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szczawin Kościelny na lata 2024-2027 będą środki własne Gminy, ewentualnie środki z budżetu województwa oraz inne, przeznaczone na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności i zgodności prowadzonych działań z założonymi wcześniej celami, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Określone w Programie cele, działania i wskaźniki powinny być na bieżąco monitorowane i weryfikowane, z uwzględnieniem szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego oraz zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców, co pozwoli na ewentualną modyfikację zaplanowanych działań.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do końca maja danego roku w oparciu o dane przygotowane przez podmioty zaangażowane w jego realizację. Na podstawie zebranych danych statystycznych i opisowych zostanie opracowane sprawozdanie zawierające podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym, z uwzględnieniem priorytetów i potrzeb w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczawinie Kościelnym we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

BIBLIOGRAFIA

Spis publikacji

1. Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Raport Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, Warszawa 2019;
2. Pod red. Witkowska Paleń. A, Przemoc w rodzinie. Pomoc, interwencja, wsparcie społeczne, Tychy 2016;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Źródła internetowe

1. <https://www.niebieskalinia.pl>;
2. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/kategoria/1833>.

Spis tabel

Tabela 1. Osoby korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	12
Tabela 2. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej	12
Tabela 3. Procedura "Niebieskie Karty"	14
Tabela 4. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:	17
Tabela 5. Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej ze względu na doświadczaną formę przemocy zdefiniowaną w Kodeksie Karnym	18
Tabela 6. Działalność GKRPA	18
Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy Gminnego Punktu Konsultacyjnego	19
Tabela 8. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	20
Tabela 9. Przesłanki na terenie gminy	21
Tabela 10. Liczba interwencji związanych z przemocą domową	22
Tabela 11. Przemoc domowa - wnioski i rekomendacje.	29
Tabela 12. Analiza SWOT	31